

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołania C. B.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 6 listopada 2024 r.,

wniosku pełnomocnika odwołującego się z dnia 8 sierpnia 2024 r., w przedmiocie

zbadania spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego SN

Agnieszki Żywickiej w sprawie sygn. akt II USK 360/23,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem z 8 sierpnia 2024 r. pełnomocnik C. B. (dalej: „wnioskodawca”) złożył wniosek o przeprowadzenie testu zbadania spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności SSN Agnieszki Żywickiej w sprawie o sygn. akt II USK 360/23.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że SSN Agnieszka Żywicka została powołana na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3 ze zm.). Zdaniem wnioskodawcy rekomendowanie SSN Agnieszki Żywickiej

przez Krajową Radę Sądownictwa nastąpiło z naruszeniem porządku prawnego, a także Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Z tego względu orzeczenie wydane przez nią będzie mogło zostać zaskarżone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz uznane za nieważne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek podlega odrzuceniu, jako niespełniający warunków określonych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 622, dalej: „u.SN”).

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN, dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w art. 29 § 7 u.SN, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 u.SN oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 29 § 9 u.SN). Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN, wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że we wniosku, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, konieczne jest kumulatywne przytoczenie i wykazanie dwóch rodzajów okoliczności świadczących o braku niezawisłości i bezstronności sędziego, tj.: (1) okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz (2) jego postępowania po powołaniu.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podnoszono, że skoro w założeniu ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22). Co więcej, za okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN nie mogą być uznane okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), ale wyłącznie indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Prowadzi to do wniosku, że podważenie niezawisłości lub bezstronności sędziego nie może opierać się jedynie np. na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Przywoływanie tej okoliczności we wniosku będzie stanowić naruszenie normy z art. 29 § 4 u.SN, który stanowi, iż okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Konieczne jest zatem powołanie jeszcze innych, dodatkowych okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2023 r., IZB 44/22).

Należy podkreślić, że to na podmiocie składającym wniosek o stwierdzenie braku standardów niezawisłości i bezstronności ciąży obowiązek obiektywnego wykazania, że istnieją uzasadnione wątpliwości co wskazanym przymiotów.

Okoliczności te nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego lub ograniczać się wyłącznie do subiektywnego przeświadczenia podmiotu składającego wniosek, że istnieją powody świadczące o braku niezawisłości i bezstronności sędziego. Niedopuszczalne jest również wyprowadzanie wniosków, które byłyby sprzeczne z zasadami logicznego myślenia oraz doświadczeniem życiowym. Konieczne jest zatem wskazanie takich twierdzeń i dowodów, z których można realnie i obiektywnie wyprowadzić zastrzeżenia podniesione we wniosku.

Co więcej, stanowczo należy podkreślić, że wniosek o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, nie stanowi alternatywy dla wniosku o wyłączenie sędziego z powodu występowania okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie (art. 49 - 52 k.p.c.). Ustawodawca w sposób stanowczy wskazuje, że wniosek wniesiony w trybie art. 29 § 5 u.SN dotyczy wyłącznie okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego i jego postępowania po powołaniu. Niedopuszczalne będzie zatem powoływanie się na okoliczności, które dotyczą zdarzeń niezwiązanych z powołaniem sędziego, jak również takich, które miały miejsce przed powołaniem na wskazany urząd. W ich przypadku możliwe jest bowiem jedynie złożenie wniosku we wspomnianym zwykłym trybie, przewidzianym dla procedury cywilnej.

W niniejszej sprawie wnioskodawca nie spełnił wymogu, o którym mowa w art. 29 § 9 u.SN w zw. z art. 29 § 5 u.SN. W żaden sposób nie odniósł się do okoliczności, które dotyczyłyby bezpośrednio SSN Agnieszki Żywickiej. Jego wniosek ma charakter hipotetyczny i abstrakcyjny oraz odnosi się wyłącznie do zastrzeżeń związanych z rekomendowaniem sędziów Sądu Najwyższego przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Nie podniesiono żadnych okoliczności ani nie przytoczono konkretnych zdarzeń, z których wynika, że postępowanie SSN Agnieszki Żywickiej naruszałoby standardy niezawisłości czy bezstronności, zarówno w sprawie o sygn. akt II USK 360/23, jak i w żadnej innej. Tym samym wnioskodawca nie wypełnił wynikającego z art. 29 § 5 u.SN obowiązku przedstawienia okoliczności postępowania sędziego - już po jego powołaniu - w kontekście charakteru tej konkretnej sprawy i okoliczności

dotyczących uprawnionego do złożenia wniosku. Co więcej, wnioskodawca nie wskazał, jak w okolicznościach sprawy o sygn. akt II USK 360/23 ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności, związane z powołaniem Agnieszki Żywickiej na urząd sędziego Sądu Najwyższego i późniejszym postępowaniem tej sędzi, mogłoby wpływać na wynik tej sprawy. Ograniczył się wyłącznie do bezpodstawnego twierdzenia, że orzeczenie, które będzie wydane przez SSN Agnieszkę Żywicką może zostać w uznane za nieważne. Wniosek zawiera zatem braki konstrukcyjne, przemawiające za koniecznością jego odrzucenia z przyczyn formalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 29 § 10 u.SN w zw. z art. 29 § 9 u.SN orzekł jak w sentencji.

[SOP]

r.g.